

KOMENTÁŘ

K **31. prosinci 2017** žilo na území Jihomoravského kraje **1 183 207 obyvatel**, proti konci roku 2016 se počet obyvatel zvýšil o 4 395 osob. Vyšší měrou se na přírůstku počtu obyvatel podílelo stěhování (do kraje se přistěhovalo o 3 161 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozený přírůstek obyvatel byl nižší - narodilo se o 1 234 osob více, než v kraji zemřelo.

Počet obyvatel se na konci roku 2017 snížil pouze v okrese Hodonín, a to o 236 osob. Byl zde zaznamenán přirozený úbytek obyvatel i úbytek obyvatel stěhování. V okrese Hodonín počet obyvatel podle bilance klesá každoročně již od roku 1995, což je zřejmé z tabulky C1. V okrese Znojmo se počet obyvatel zvýšil pouze zásluhou přirozeného přírůstku, a v ostatních 5 okresech kraje byl zaznamenán současně migrační i přirozený přírůstek obyvatel. Nejvíce obyvatel, a to 2 183, přibýlo v okrese Brno-venkov. V Brně-městě se počet obyvatel zvyšoval již druhý rok po předchozích 6 letech poklesu, kdy se počet obyvatel snižoval jen zásluhou stěhování.

Na konci roku 2017 žilo v Jihomoravském kraji **580 152 mužů** (49,0 %) a **603 055 žen** (51,0 %), na 1 000 mužů tak připadalo 1 039 žen. Z okresů kraje byl nejvyšší podíl žen v populaci okresu Brno-město, podíl 51,7 % žen znamenal, že na 1 000 mužů připadalo 1 071 žen. Odlišná situace v podílu pohlaví ale byla v dělení podle základních věkových skupin. Ve věkových skupinách 0 až 14 let a 15 až 64 let byl v kraji vyšší podíl mužů (51,2 %, resp. 50,8 %), stejně tak tomu bylo i ve všech okresech kraje. Pouze ve věkové skupině 65 a více let se projevila výrazná převaha žen - 58,8 % žen a 41,2 % mužů (na 1 000 mužů této věkové skupiny připadalo 1 425 žen).

Z pohledu věkové skladby obyvatelstva největší část obyvatel tvoří osoby **ve věku 15 až 64 let (768,3 tisíc osob, tj. 64,9 % z celku)**, následuje skupina obyvatel **ve věku 65 a více let (229,2 tisíc, tj. 19,4 %)**, nejnižší podíl, a to **15,7 %, tvoří obyvatelé ve věku do 14 let (185,7 tisíc osob)**. Rok 2004 byl posledním rokem, ve kterém podíl dětské složky obyvatel převyšoval podíl obyvatel ve věku 65 a více let (14,7 %, resp. 14,6 %). Podíl dětské složky obyvatel v kraji se od roku 1991 postupně snižoval a minima dosáhl v roce 2008 (podíl 13,8 %). Od roku 2009 se však podíl osob ve věku do 14 let na populaci Jihomoravského kraje zvyšuje. Pro ilustraci dlouhodobého vývoje lze uvést podíly jednotlivých věkových skupin v roce 1991 - podíl dětí tvořil 20,6 %, podíl osob ve věku 15 až 64 let dosáhl 66,0 % a osob starších 65 let bylo 13,4 %. Z okresů kraje byl na konci roku 2017 nejvyšší podíl dětí z celku v okrese Brno-venkov (17,7 %), nejnižší v okrese Hodonín (14,2 %). Nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let byl v okrese Hodonín (66,2 %), nejnižší v okrese Blansko (64,2 %). Nejvyšší podíl obyvatel nejstarší věkové skupiny byl v Brně-městě (20,4 %), nejnižší pak v okrese Brno-venkov (18,0 %).

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel kraje jsou konstruovány indexy stáří, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stáří** udává, že na 100 dětí v kraji připadlo 123,5 osob starších 65 let. Hodnota **indexu závislosti I** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 24,2 dětí, hodnota **indexu závislosti II** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 29,8 osob starších 65 let a konečně hodnota **indexu ekonomické závislosti (zatížení)** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadá 54,0 obyvatel v dětském věku a poproduktivním věku.

Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje na konci roku 2017 dosáhl 42,3 roku, ženám bylo v průměru 43,8 roku a mužům 40,7 let. Průměrný věk v kraji se od roku 1991 zvýšil o 5,5 roku, u mužů se zvýšil o 5,9 roku a průměrný věk žen vzrostl o 5,2 roku. Nejvyšší průměrný věk měli obyvatelé okresu Hodonín – muži 41,5 let, ženy 44,8 let, naopak nejnižší průměrný věk byl v okrese Brno-venkov – muži 39,6 let a ženy 42,2 let.

V průběhu roku 2017 se v Jihomoravském kraji narodilo 13 541 dětí, **živě se narodilo 13 509 dětí**, mrtvě 32 dětí. Živě narozených dětí bylo proti roku 2016 o 316 více. Nejvyšší porodnost byla v okrese Brno-město, kde na 1 000 obyvatel připadlo 12,2 živě narozených dětí. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlápci, což platilo i v roce 2017, kdy se narodilo 6 942 chlapců (51,4 %) a 6 567 děvčat. V okrese Blansko chlápci tvořili dokonce 53,0 % narozených dětí. Mimo manželství se za 12 měsíců roku 2017 narodilo 5 894 dětí, tedy 43,6 % z živě narozených (v rámci ČR to bylo 49,0 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl v okrese Znojmo (51,8 %), naopak v okrese Brno-venkov to bylo „pouze“ 39,8 % dětí.

V průběhu roku 2017 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **12 275 osob** (6 224 mužů, 6 051 žen), což bylo o 537 zemřelých více než v roce předešlém. Hrubá míra úmrtnosti činila 10,4 zemřelých na tisíc osob. Z okresů Jihomoravského kraje nejvíce lidí zemřelo v Brně-městě (4 134 osob), v relativním vyjádření byla nejvyšší úroveň úmrtnosti v okrese Blansko (11,0 zemřelých na 1 000 obyvatel). Nejnižší úmrtnost (9,5 zemřelých na 1 000 obyvatel) byla v okrese Brno-venkov.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu roku 2017 **přistěhovalo 12 031 osob**, tedy o 615 osob více než v roce 2016. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 6 716 osob (55,8 % přistěhovalých) a 5 315 osob ze zahraničí (44,2 % přistěhovalých). Více než tři čtvrtiny přistěhovalých z ciziny mířily do Brna (4 099 osob, tj. 77,1 % krajského celku). Podle státního občanství bylo mezi přistěhovalými z ciziny nejvíce osob z Ukrajiny (984), Slovenska (969) a Ruska (343). Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 8 870 osob**

(o 212 osob méně než za 12 měsíců roku 2016). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 6 477 osob (73,0 % vystěhovalých) a 2 393 osob se odstěhovalo do zahraničí (27,0 % vystěhovalých).

Zásluhou stěhování se tedy počet obyvatel v Jihomoravském kraji zvýšil o 3 161 osob. **Saldo zahraničního stěhování bylo výrazně vyšší** (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet vystěhovalých do ciziny o 2 922 osob). **Saldo vnitřního stěhování tvořilo jen 7,6 % přírůstku obyvatel stěhováním** – z jiných krajů se přistěhovalo o 239 osob víc, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo.

Celkem **728 422 obyvatel** žilo na konci roku 2017 ve 49 městech Jihomoravského kraje, počet obyvatel ve městech se **zvýšil o 1 620 osob**. Podíl městského obyvatelstva na konci roku 2017 se proti roku 2016 snížil o 0,1 procentního bodu a činil 61,6 %. Zvýšení počtu obyvatel měst je spíše zásluha stěhování – do měst se přistěhovalo o 940 obyvatel více, než se z měst vystěhovalo. Počet obyvatel měst se zvýšil i přirozenou cestou - ve městech se narodilo o 680 osob více, než jich zemřelo.

Jihomoravská nej... v roce 2017^{*)}

Ukazatel	Tři obce s nejnižší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2017	Tři obce s nejvyšší hodnotou	Okres	Hodnota v roce 2017
Počet obyvatel k 31. 12.	Ríkonín Zblovice Lhota u Olešnice; Ústup	BO ZN BK	40 42 45	Brno Znojmo Břeclav	BM ZN BV	379 527 33 719 24 797
Průměrný věk celkem (roky)	Malešovice Popůvky Hnanice	BO BO ZN	35,2 35,6 36,2	Podhradí nad Dyjí Nelepeč-Žernůvka Zblovice	ZN BO ZN	57,3 56,0 55,2
Průměrný věk mužů (roky)	Dlouhá Lhota Popůvky Syrovice	BK BO BO	33,9 34,3 34,6	Zblovice Střelice Podhradí nad Dyjí	ZN ZN ZN	53,6 52,2 51,4
Průměrný věk žen (roky)	Malešovice Katov Hnanice	BO BO ZN	35,0 35,9 36,1	Podhradí nad Dyjí Nelepeč-Žernůvka Zblovice	ZN BO ZN	62,4 62,3 56,8
Podíl obyvatel ve věku 0 až 14 let (%)	Podhradí nad Dyjí Zblovice Oslnovice	ZN ZN ZN	3,8 4,8 6,1	Bukovice Katov Bukovinka	BO BO BK	26,3 25,1 24,4
Podíl obyvatel ve věku 15 až 64 let (%)	Nelepeč-Žernůvka Kuřimské Jestřabí Bukovice	BO BO BO	45,7 50,9 53,9	Křižanovice u Vyškova Oslnovice Břežany	VY ZN ZN	77,4 75,6 75,0
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	Našiměřice Hnanice Zhoř	ZN ZN BO	7,9 8,6 9,6	Nelepeč-Žernůvka Zblovice Čermákovice	BO ZN ZN	45,7 35,7 33,3
Index stáří (počet osob ve věku 65+ let na 100 dětí ve věku 0-14 let)	Našiměřice Malešovice Hnanice	ZN BO ZN	41,5 43,9 44,9	Podhradí nad Dyjí Zblovice Nelepeč-Žernůvka	ZN ZN BO	850,0 750,0 537,5
Index závislosti I (počet dětí ve věku 0-14 let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Podhradí nad Dyjí Zblovice Oslnovice	ZN ZN ZN	6,1 8,0 8,1	Bukovice Kuřimské Jestřabí Bukovinka	BO BO BK	48,8 47,7 40,6
Index závislosti II (počet osob ve věku 65+ let na 100 osob ve věku 15-64 let)	Našiměřice Hnanice Kupařovice	ZN ZN BO	10,8 11,9 12,8	Nelepeč-Žernůvka Lubné Zblovice	BO BO ZN	100,0 60,0 60,0
Index ekonomického zatížení (počet osob ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let)	Křižanovice u Vyškova Oslnovice Břežany	VY ZN ZN	29,1 32,3 33,4	Nelepeč-Žernůvka Kuřimské Jestřabí Bukovice	BO BO BO	118,6 96,5 85,4
Přirozený přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Nelepeč-Žernůvka Přeskače Jiřice u Moravských Budějovic	BO ZN ZN	-54,3 -37,7 -36,4	Zálesná Zhoř Žerůtky Šerkovice	BO BK BO	33,3 31,3 30,8
Migrační přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Ríkonín Bítov Černín	BO ZN ZN	-69,8 -58,1 -52,2	Žerůtky Lhota u Olešnice Lesní Hluboké	BK BK BO	156,3 150,0 79,1
Celkový přírůstek (úbytek) na 1 000 obyvatel (‰)	Šafov Rudlice Bítov	ZN ZN ZN	-79,1 -73,7 -71,0	Žerůtky Lhota u Olešnice Šerkovice	BK BK BO	187,5 150,0 95,9
Počet žen na 1 000 mužů	Podmyče Černín Šafov	ZN ZN ZN	650 718 738	Lubné Makov Nelepeč-Žernůvka	BO BK BO	1 556 1 474 1 410

ZKRATKY OKRESŮ: BK - Blansko, BM - Brno-město, BO - Brno-venkov, BV - Břeclav, HO - Hodonín, VY - Vyškov, ZN - Znojmo

